

Rekenkamercommissie Vallei en Veluweband

P/a Gemeente Barneveld
Postbus 63
3770 AB Barneveld
Tel: 14 0342

Gemeenteraad Renswoude
Postbus 8
3927 ZL RENSWOUDE

Barneveld, 11 december 2014

Ons kenmerk:	verzonden op:
Behandelend ambtenaar: I.M.T. Spoor	e-mailadres: i.spoor@barneveld.nl
Doorkiesnummer: 0342 - 495 830	met kenmerk:
Uw brief van:	
Bijlage(n):	
Onderwerp: Doorwerkingsonderzoek naar het beleid voor mensen met een lichamelijke beperking in Renswoude	

Geachte leden van de gemeenteraad,

In 2011 heeft de rekenkamercommissie Vallei en Veluweband een onderzoek uitgevoerd naar het beleid voor mensen met een lichamelijke beperking in de gemeente Renswoude. In januari 2012 is het rapport aangeboden aan de gemeenteraad en op 15 mei 2012 heeft de gemeenteraad van Renswoude de aanbevelingen overgenomen. Conform ons onderzoeksprotocol doen wij in principe twee tot drie jaar na de vaststelling van het onderzoeksrapport door de gemeenteraad een kort doorwerkingsonderzoek. Hierbij kijken wij in hoeverre de aanbevelingen -die door de raad zijn overgenomen- in de praktijk zijn gebracht.

Voor dit doorwerkingsonderzoek is het college van B&W medio 2014 gevraagd om schriftelijk aan te geven in hoeverre de aanbevelingen zijn opgevolgd. Op 19 september 2014 ontvingen wij van het college een schriftelijke reactie waarin zij ingaat op de implementatie van de aanbevelingen. De reactie van het college hebben wij bestudeerd, evenals een aantal relevante documenten.¹

Daarna hebben wij een interview gehouden met de wethouder en de beleidsmedewerker en een telefonisch interview met de voorzitter van de Wmo-klankbordgroep. Via deze brief willen wij u informeren over onze bevindingen en conclusies.

Aanbevelingen

De aanbevelingen die door de gemeenteraad van Renswoude op 15 mei 2012 zijn overgenomen luiden als volgt:

1. Draag het college op om meer informatie in te winnen over de groep mensen met een lichamelijke beperking en de beschikbare informatie over de Wmo beter te analyseren. Op deze manier kan het te voeren beleid beter worden onderbouwd. Deze gegevens kunnen ook gebruikt worden wanneer in de toekomst wellicht moeilijke beslissingen nodig zijn als gevolg van bezuinigingen. Wij denken hierbij niet primair aan het verzamelen van nieuwe gegevens maar aan een meer systematische analyse van de al beschikbare informatie en het vastleggen van trends.

¹ Beleidsnota Wmo Renswoude 2011-2014; Begroting 2014 en 2015, gemeente Renswoude; Coalitieakkoord 2014-2018 Renswoude, Iedereen doet mee; Jaarrekening 2013, Klanttevredenheidsenquête Wmo 2014, 2 september 2014; Beknopt jaarverslag Wmo klankbordgroep 2013, 10 april 2014; Beleidsnota Wmo Renswoude 2015-2018, 30 okt 2014.

2. Spreek uit of u als raad uw deskundigheid als volksvertegenwoordiger inbrengt in het gemeentelijke Wmo-beleid en een meer sturende en controlerende rol wilt uitvoeren en op welke manier u daaraan invulling wilt geven.
3. Geef het college opdracht een plan van aanpak te maken om te bevorderen dat het beleid wordt vastgesteld in concrete, toetsbare doelstellingen en daarop aansluitende activiteiten met financiële middelen en termijnen. Dit is geen eenvoudige opgave en vraagt de nodige tijd. Wij stellen een gefaseerde aanpak voor en dit mee te nemen bij het opstellen van de volgende programmabegrotingen. U dient als raad zelf te monitoren hoe de aanbevelingen worden uitgevoerd en de fasering hierin.
4. Verlang van het college een risicoanalyse inzake de uitvoering van de Wmo en een voorstel voor de omvang van de Wmo-reserve.
5. Draag het college op om in overleg met de Wmo-klankbordgroep de nodige aandacht te besteden aan taak en positie van de Wmo-klankbordgroep en de relatie tussen de klankbordgroep en de gemeenteraad en het college. De representativiteit van de Wmo-klankbordgroep is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Van belang is dat de inbreng van de mensen met een lichamelijke beperking hierin voldoende wordt gewaarborgd.
6. Verzoek het college om in overleg met de Wmo-klankbordgroep met voorstellen te komen over de aanpassing van het klanttevredenheidsonderzoek, opdat dit onderzoek meer relevante uitkomsten biedt voor het beleid en de uitvoering.
7. Draag het college op het Wmo-beleid en de uitvoering ervan periodiek te evalueren.
8. Bewaak dat de contacten met de vrijwilligersorganisaties, professionals en kerken optimaal blijven, zeker als blijkt dat in de toekomst eventueel schaalvergroting met betrekking tot de uitvoering van het Wmo-beleid nodig is.

Algemene bevindingen doorwerkingsonderzoek

De rekenkamercommissie heeft geconstateerd dat de raad op 30 oktober jl. de nieuwe Wmo-beleidsnota 2015-2018 heeft vastgesteld. De raad is bij het tot stand komen van deze nota in het voortraject betrokken geweest. De raad is steeds tussentijds geïnformeerd tijdens de commissievergaderingen en vragen en opmerkingen van de raad zijn verwerkt in de beleidsnota. Bij de beleidsontwikkeling zijn vooral de landelijke ontwikkelingen op het sociale domein leidend, zo blijkt uit het gehouden interviews en minder de aanbevelingen van de rekenkamercommissie uit 2012. In deze keuze kan de rekenkamercommissie zich vinden. Het beleid is gericht op het bieden van individuele begeleiding, groepsbegeleiding (dagbesteding) en kortdurend verblijf voor inwoners met een zintuiglijke beperking, chronische ziekte, lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking.

In onderstaande paragraaf zal per aanbeveling aangegeven worden, hoe deze is opgevolgd en geïmplementeerd.

Bevindingen en conclusies ten aanzien van de aanbevelingen

Aanbeveling 1 is gericht op het meer systematisch verzamelen van gegevens over mensen met een lichamelijke beperking. Uit het onderzoek komt naar voren dat de gemeente Renswoude wel het belang inziet van een systematische analyse van cliëntgegevens, maar vanwege beperkte beschikbare ambtelijke capaciteit geen prioriteit geeft aan het uitvoeren van deze analyses.

Bovendien, zo geven de respondenten aan, is het in een kleine gemeente als Renswoude lastig om trends vast te stellen vanwege de kleine aantallen en daarnaast heeft de gemeente de cliënten vanwege de kleine schaal van de gemeente goed in beeld. De rekenkamercommissie heeft begrip voor dit standpunt. Overigens besluit het college binnenkort wel over de aanschaffing van Wmo-ned. In dit pakket kunnen alle activiteiten van de aanmelding tot aan de uitbetaling worden geregistreerd. Ten aanzien van **Aanbeveling 2** die betrekking heeft op de rol van de raad kan gesteld worden dat deze naar voren komt in de raadsbesluiten die genomen worden bij het vaststellen van beleidsnota's. Wij hebben begrepen dat de raad betrokken is bij het tot stand komen van nieuw beleid. De raad wordt door het college tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de beleidsontwikkeling. De raad heeft zich niet expliciet uitgesproken over de gewenste invulling van zijn rol. Wij constateren dat de raad kiest voor vertrouwen in het college en de ambtelijke organisatie. Wij concluderen dat de raad hiermee minder kiest voor een sturende rol.

Aanbeveling 3 is gericht is op meer concrete beleidsdoelstellingen met daarbij behorende activiteiten. In de nieuwe beleidsnota die op 30 oktober jl. door de raad is vastgesteld zijn doelstellingen genoemd en er is aangegeven welke resultaten de gemeente Renswoude wil behalen. In de beleidsnotitie staat dat de gemeente tevreden is als:

- *inwoners die niet zelfredzaam zijn kunnen participeren en op maat ondersteuning krijgen die nodig is,;*
- *als er integrale zorg en ondersteuning is voor inwoners met complexe vragen op meerdere leefgebieden;*
- *als de verandering van aanbod naar oplossingsgericht werken is gemaakt*
- *als de kosten binnen het beschikbare budget blijven.*

In de beleidsnota wordt aangegeven op welke wijze de gemeente gaat werken bij hulpvragen en hoe het proces ingericht wordt. Verder heeft de rekenkamercommissie geconstateerd dat aan de hand van het beschikbare budget invulling is gegeven aan de geplande activiteiten die ervoor moeten zorgen dat de doelstellingen worden gerealiseerd. Wij concluderen dat de gemeente Renswoude minder stuurt op hoge doelen, maar aan de hand van het beschikbare budget kijkt welke benodigde activiteiten daar binnen passen.

Aanbeveling 4 die betrekking heeft op een analyse van de omvang van de risicoreserve voor de Wmo is naar de mening van de rekenkamercommissie niet opgevolgd. Weliswaar hebben wij geconstateerd dat in de begroting 2015 een voorziening opgenomen is van € 300.000, maar wij hebben ook vastgesteld dat er geen gedegen analyse ten grondslag ligt aan de hoogte van dit bedrag. Extra financiële risico's vanwege nieuwe ondersteuningsvragen ten aanzien van bijvoorbeeld jeugd zijn niet ondenkbaar. Wij achten het daarom verstandig om op korte termijn het betreffende risico beter te kwantificeren.

Met betrekking tot **Aanbeveling 5** kan gesteld worden dat de positionering en invulling van de Wmo-klankbordgroep verbeterd is ten opzichte van 2011. Uit de interviews komt naar voren dat de Wmo klankbordgroep zich actiever opstelt dan een aantal jaren geleden. Binnen de klankbordgroep hebben personele wisselingen plaatsgevonden. In oktober jl. is er mede in het kader van de decentralisaties een themabijeenkomst geweest met Wmo klankbordgroep en ambtenaren. Tijdens deze bijeenkomst is uitgebreid gesproken over de werkwijze en rol van de Wmo klankbordgroep. De Wmo klankbordgroep is betrokken bij de vorming van de onlangs door de raad vastgestelde beleidsnota en bij het klanttevredenheidsonderzoek. Diverse doelgroepen zoals ouderen, jeugd en mensen met een lichamelijke beperking worden door de huidige klankbordgroep op dit moment vertegenwoordigd, aldus respondenten. De rekenkamercommissie concludeert hieruit dat de aanbeveling is opgevolgd.

Aanbeveling 6 en **aanbeveling 7** gaan over de betrokkenheid van de Wmo klankbordgroep bij de klanttevredenheidsonderzoeken, de evaluatie van beleid en uitvoering. Wij hebben vastgesteld dat de Wmo klankbordgroep naar ieders tevredenheid nauw betrokken is bij het opstellen van de

jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoeken. Jaarlijks wordt gekeken hoe het klanttevredenheidsonderzoek aangepast kan worden, om nog meer relevante informatie op te leveren. Wij hebben begrepen dat de uitkomsten uit het klanttevredenheidsonderzoek gebruikt worden voor de evaluatie van beleid en uitvoering. De uitkomsten van afgelopen jaar geven bijvoorbeeld aanleiding om de klachtenprocedure aan te passen.

Aanbeveling 8, ten aanzien van het bevorderen van contacten tussen vrijwilligersorganisaties en professionals, is opgevolgd doordat twee keer per jaar een breed overleg plaatsvindt tussen diverse maatschappelijke organisaties, ambtenaren en professionals. Deelnemers van het overleg zijn positief over dit overleg, zo komt in de interviews naar voren.

Samenvattende conclusie

De rekenkamercommissie concludeert uit het doorwerkingsonderzoek dat de aanbevelingen grotendeels opgevolgd en geïmplementeerd zijn. Slechts ten aanzien van de hoogte en analyse van de risicoreserve voor de Wmo hebben wij geconstateerd dat deze aanbeveling niet is opgevolgd. Wij adviseren daarom om de financiële risico's in kaart te brengen en de hoogte van de risicoreserve te heroverwegen.

Tot slot

Wij danken de wethouder, de ambtenaren en de voorzitter van de Wmo-klankbordgroep voor de medewerking aan dit onderzoek. Uiteraard zijn wij, op uw verzoek, graag bereid om de inhoud van deze brief nader toe te lichten tijdens een raadscommissievergadering.

Met vriendelijke groet,

De heer drs. J.P.P. van Dort
Voorzitter rekenkamercommissie
Vallei en Veluwerand

Mevrouw ir. I.M.T. Spoor
Secretaris/onderzoeker rekenkamercommissie
Vallei en Veluwerand

c.c. College van B&W gemeente Renswoude